

TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

Demokratiaksi etenevät näkemykset – Puntaroivien kansalaispaneelien vuorovaikutuksen dynamiikka ja merkitys (DENIM) ja pyyntö osallistua tutkimukseen

- 1. Sinua pyydetään mukaan DENIM-hankkeeseen, jossa tutkitaan, miten paneeliin valittujen kansalaisten näkemykset muotoutuvat ennen paneelia heidän arjen vuorovaikutuksessaan, miten erilaiset näkemykset neuvotellaan ja muokataan yhteiseksi julkilausumaksi paneelikeskustelujen aikaisessa vuorovaikutuksessa, ja kuinka laaditut suositukset lopulta näkyvät paikallisessa poliittisessä päätöksenteossa.**

DENIM-hanke tuo osallistavan demokratian tutkimukseen uudenlaisen, ruohonjuuritason viestintään ja vuorovaikutukseen painottuvan näkökulman. Hanke tarkastelee erityisesti kansalaispaneelien toimintaa ja niiden merkitystä demokraattisessa osallistumisessa. Tutkimus toteutetaan yhteistyössä Jyväskylän kaupungin kanssa ja sinua pyydetään mukaan tutkimukseen, koska sinut on kutsuttu osallistumaan Jyväskylän kaupungin syksyille 2026 suunnittelemaan asukaspaneeliin. Osallistuminen DENIM-hankkeen tutkimukseen on vapaaehtoista, eikä se vaikuta mahdollisuuteesi osallistua itse Jyväskylän kaupungin järjestämään asukaspaneeliin.

Tämä tiedote kuvaa tutkimusta ja siihen osallistumista. Liitteessä on kerrottu henkilötietojesi käsittelystä.

Tutkimukseen osallistuvat Jyväskylän kaupungin asukaspaneeliin kutsutut ja siihen osallistuvat henkilöt. Tutkittavien lukumäärää ei ole määritetty tarkasti etukäteen, vaan se määräytyy asukaspaneeliin osallistuvien henkilöiden mukaan.

Tutkimusaineisto kerätään kolmessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa kerätään päiväkirja-aineisto, johon sisältyvät alku- ja seurantahaastattelut. Toisessa vaiheessa muodostetaan havainnointiaineisto asukaspaneelistä, joka koostuu paneelin äänitallenteista sekä havainnointimuistioista. Kolmannessa vaiheessa kootaan päätös- ja lausuntodokumentit, joihin kuuluvat kaupunginvaltuuston paneelin julkilausumaan antama vastine sekä asiaan liittyvien kaupunginvaltuuston kokousten tallenteet ja pöytäkirjat.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Tästä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

Tutkimuksessa selvitetään, miten osallistujien näkemykset muotoutuvat arjen keskusteluissa ennen asukaspaneelia, miten näkemykset kehittyvät yhteisiksi kannoiksi paneelikeskusteluissa ja miten nämä kannat huomioidaan päätöksenteossa. Tarkastelu etenee kolmessa vaiheessa: ennen paneelia, paneelin aikana ja sen jälkeen. Tutkimus perustuu käsitykseen viestinnästä prosessina, jossa merkityksiä rakennetaan yhdessä vuorovaikutuksessa. Tutkimus on laadullinen ja siinä hyödynnetään esimerkiksi haastatteluja ja päiväkirjamenetelmiä osallistujien kokemusten ja näkemysten ymmärtämiseksi. Samalla havainnoimme varsinaista paneelikeskustelujen vuorovaikutusta ymmärtääksemme, miten ja millaisten vuorovaikutuksellisten prosessien kautta suosituksia rakennetaan paneelikeskusteluissa. Näin saadaan tietoa siitä, miten osallistuminen rakentuu käytännössä ja miten asukkaiden näkemykset voivat vaikuttaa päätöksentekoon.

Tutkimushankkeen aineistonkeruumenetelmät ovat:

- Päiväkirjamenetelmää ohjaavat **alku- ja seurantahaastattelut**, jotka toteutetaan elokuun alussa ennen asukaspaneelin alkamista ja syyskuun lopussa/lokakuun alussa asukaspaneelin päättymisen jälkeen. Alkuhaastattelussa ohjeistetaan päiväkirjan pitämiseen, joka osaltaan orientoi osallistajat tulevaan paneelikeskusteluun, seurantahaastattelu sen sijaan tukee osallistujien koko asukaspaneeliprosessin reflektointia.
- **Päiväkirjamenetelmä**, joka käynnistyy elokuun alusta ja kestää kaksi viikkoa asukaspaneelin alkamiseen saakka. Tänä aikana osallistajat tekevät päivittäin lyhyitä merkintöjä päiväkirjaan arkisista vuorovaikutustilanteista, joissa heidän näkemyksensä paneelin aiheesta muotoutuvat.
- **Tutkimusryhmän toimesta suoritettava asukaspaneelien havainnointi**, mukaan lukien asukaspaneelin keskustelujen äänitallentaminen ja havainnointimuistiinpanojen tekeminen.
- **Julkisen ja digitaalisen aineiston kerääminen** sisältäen päätös- ja lausuntodokumentit, kuten kaupunginvaltuuston paneelin julkilausumaan antama vastine, asiaan liittyvien kaupunginvaltuuston kokousten tallenteet ja pöytäkirjat

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Tutkimus tuottaa sekä teoreettista että käytännöllistä tietoa demokraattisen osallistumisen ja puntaroinnin vuorovaikutuksellisista prosesseista. Se syventää ymmärrystä siitä, miten ihmisten näkemykset muotoutuvat arjen keskusteluissa, jäsentyvät paneelikeskusteluissa ja kytkeytyvät osaksi poliittista päätöksentekoa. Samalla tutkimus tarjoaa konkreettista, empiirisesti perusteltua tietoa kansalaispaneelien suunnittelun ja toteutuksen tueksi ja edistää korkealaatuisten demokraattisten prosessien kehittämistä paikallisesti ja laajemmin.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Tutkimukseen osallistumisen ei odoteta aiheuttavan riskejä, haittaa tai epämukavuutta.

6. Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle sekä tutkimuksen rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä julkaisuja, opinnäytetöitä, konferenssi- ja seminaariesityksiä, luentoja sekä empiiriseen tutkimukseen pohjautuvia fasilitointimalleja, jotka osaltaan vahvistavat paikallisen osallistavan demokratian hyödyntämistä poliittisessa päätöksenteossa. Tutkimuksessa kerättyjä tietoja

käsitellään luottamuksellisesti. Henkilöllisyytesi ei paljastu kenellekään tutkimusryhmän ulkopuolella, eikä sitä voi tunnistaa tutkimustuloksista tai julkaisuissa ja opetusaineistoissa käytetyistä esimerkeistä.

8. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston toiminta ja tutkittavat on vakuutettu.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa.

Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

9. Lisätietojen antajan yhteystiedot

Tutkimuksen vastuullinen johtaja:

Yliopistonlehtori, FT Malgorzata Lahti
 Kieli- ja viestintätieteiden laitos
 Jyväskylän yliopisto
malgorzata.lahti@jyu.fi
 +35840 5767852

Projektin tutkijat:

Yliopistonlehtori, FT Kaisa Lindholm
 Kieli- ja viestintätieteiden laitos
 Jyväskylän yliopisto
kaisa.a.m.lindholm@jyu.fi
 +358401867233

Yliopistonopettaja, FT Jonna Leppäkumpu
 Kieli- ja viestintätieteiden laitos
 Jyväskylän yliopisto
jonna.t.leppakumpu@jyu.fi
 +358505209632

Yliopistonopettaja, FT Sari Rajamäki (vapaalla)